

000032

KELIŲ MUZIEJAUS TERITORIJOS IR IR PASTATO(Ų) PROJEKTINIŲ PASIŪLYMŲ
KONKURSAS

PROJEKTO

“Viadukas”

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS (Pagal projekto konkurso užduotį ir vertinimo prioritetus bei kriterijus).

1. Kelių muziejaus teritorijos koncepcija: (Landšaftinis – urbanistinis sprendimas).

“Kultūrinis – edukacinis parkas”. Numatomo muziejaus teritorija siūloma vystyti kaip Kultūrinį – edukacinį parką, kuriame tolygiai ir subalansuotai išdėstytos tiek rekreacinės, tiek ir edukacinės – pažintinės funkcijos, kurios gali būti “naudojamos” ir atskirai, ir kartu. Tokia polifunkcija užtikrintų teritorijos lankomumą ir naudojimą tiek turistiniais – edukaciniais, tiek ir rekreaciniais tikslais vietos bendruomenei. Joje numatomos istorinio paveldo ekspozicijos, viešojo naudojimo poilsiu teritorijos bei zonos, atsižvelgiama į svarbią vizualinę – estetinę jos sąveiką su magistrale (užtikrinamas teritorijos ir muziejaus pastato matomumas ir suvokiamumas), bei tinkamas santykis su esamu kraštovaizdžiu (landšaftu) (Žr. 3 punktą).

2. Kelių muziejaus teritorijos planiniai sprendiniai (Visuomeninė piliečių kultūrinio poilsio ir bendravimo funkcija):

2.1. Ši polifunkcinio – kultūrinio – edukacinio parko koncepcija realizuojama:

(1) siūlant teritorijoje tolygiai išdėstytas pažintines ekspozicines aikšteles – stogines (stambios kelių statybos technikos, kelių statybos medžiagų ir kt), kurios apjungiamos tarpusavyje į nuoseklios lauko ekspozicijos kelią. Viena iš ekspozicinių aikštelių siūloma po pastatu, kuri būtų tampriai siejama su vidine muziejaus ekspozicija;

(2)siūlant pėsčiųjų viaduką – tiltą su pažintine funkcija, kuri apjungia Kelių muziejaus pastatą su rekreacine teritorijos dalimi. Rekreacinė teritorijos funkcijų grupė sutelkiama ties numatomu vandens telkiniu. Muziejaus pastato pėsčiųjų viaduko ir vandens telkinio jungties pabaigoje numatomas paviljonas- kavinė su plaukiojančia platforma ant vandens. Šalia vandens telkinio numatoma rekreacinė krantinė su paplūdimio, poilsio aikštelių, ir kitomis rekreacinėmis funkcijomis. Teritorijoje taip pat numatomas būtinas kiekis automobilių stovėjimo aikštelių.

2.2. “Viešųjų erdvių sistema”. Muziejaus teritoriją siūloma taip pat vystyti ir kaip lokalią viešųjų erdvių sistemą. Tai Kultūrinio parko ir muziejaus pastato erdvės, apjungtos takais ar kitais ryšiais, į kurią įeina aikštės erdvė prieš muziejaus pastatą, pažintinis pėsčiųjų takas – viadukas, lauko ekspozicija po pastatu ir aikštelėse - stoginėse, krantinė – alėja su rekreacine ir komercine (kavinė – paviljonas) funkcija, paplūdimys – vaikų žaidimų aikštelė, pėsčiųjų takų sistema, kurioje ir šalia kurios galėtų būti išdėstomos skulptūros bei sukultūrinti gėlynai. Ši sistema gali būti naudojama ir atskirai (muziejui nedirbant), ir kartu su muziejaus pažintine – edukacine funkcija.

3. Kelių muziejaus pastato(ų) sprendiniai. (Kelių muziejaus pastato funkcionalumas).

3.1. Siekiant išskirtinio pastato įvaizdžio aplinkos atžvilgiu ir **racionalios ir efektyvios jo struktūros siūloma “Funkcijų koncentracijos pastato idėja”.** Pagal ją į vieną vietą ir kuo tampriau susiejamos ir sutelkiamos visos galimos pastato ir lauko ekspozicijos funkcijos. Taip po pastatu sukoncentruojama kelių statybos transporto ekspozicija, kuriai tokiu atveju nereikia atskiros stoginės. Toks pasiūlymas suteikia galimybę suformuoti vientisą pastato tūrį. Jis savo išore siūlomas kaip **išskirtinė forma gamtinėje aplinkoje, kuri tiek savo dydžiu, tiek formos kontrastu aiškiai skirtųsi ir būtų lengvai matoma ir pastebima judant magistrale abiejomis kryptimis.** Jos santykis su gamtine aplinka pagrįstas “skirtybių sąveikos ir dermės principu”, kuris leidžia koegzistuoti labai skirtingos prigimties objektams, neneigiant vienas kito. Pastatas ir jo teritorijos sutvarkymo sprendiniai formos kontrastu pabrėžia aplink esančios gamtos vertingumą tuo pačiu neužvaldant jos, bet ją paveikiant ir keičiant minimaliai, paliekant aplinkoje vyraujančią tuštumą ir “žalios pievos” išpūdį, kurioje “patalpintas” kelių muziejaus pastato “Ratas”.

3.2. Pastato vidinės struktūros koncepcijos pagrindu pasirinktas esamo viaduko įvaizdis bei struktūra. Tai vienas paskutinių iš dalies realizuotų ir vienas sudėtingiausių viadukų – **triaukštė sankryža ties Lazdynais Vilniuje.** Jis naudojamas kaip principas tiek planinei, tiek ir erdvinei pastato struktūrai. Siekiant išryškinti šią pastato koncepciją bei įgyvendinti funkcijų koncentracijos idėją siūlomas atriumas – lauko erdvė pastato viduryje kurioje ir išdėstomi pasirinkto viaduko erdviniai elementai. Jie Muziejaus pastate naudojami kaip pandusai – funkciniai ryšiai tarp pastato aukštų. Tokia pastato struktūra taip pat leidžia įgyvendinti ir ekologines technologijas pastato šildymo ir vėdinimo sistemose, kai atriuminių erdvių aukštis

panaudojamas oro cirkuliacijai, bei efektyviai panaudojama saulės šviesa jose, išvengiant pastato paviršiaus perkaitinimo ir įleidžiant pakankamą kiekį šviesos į jo vudų. Tuo tikslu Kelių muziejaus išorės fasado apdailai siūlomos naudoti apsauginės žaliuzi, kurioms būtų pritaikomi tipiniai apauginiai kelio atitvarai (MS-A tipas). Šia vidine atriumo pastate erdve kuriamas pastato vidinės struktūros suvokimo scenarijus, kuriame iš pastato holo galima suvokti pastatą kaip visumą – jo išorės ekspoziciją cokoliniame aukšte, bei jo ekspozicines erdves antrame ir trečiame aukštuose. Apsauginių žaliuzių faktūra taip pat siekiama aliuzijų į automobilio ratą, prasminių analogijų su kelio ženklais bei pastato vizualinio dinaminio efekto, kai judančiam stebėtojiui matant pastatą jis, dėl savo fasado dinaminės struktūros “pradedą suktis” arba judėti. Šis vizualinis efektas dar labiau išskirtų iš aplinkos ir palengvintų muziejaus pastato suvokimą judant magistrale.

4. Esamų želdinių įvertinimas. Projektuojamų želdinių motyvacija. Atlikus esamų želdinių apžiūrą vietovėje ir sklype, nustatyta, kad esamas krūmynų masyvas su lapuočiais medžiais yra savaimingai susiformavęs. Esminių vertingų savybių šis masyvas neturi. Dominuojantys krūmai yra atsiradę šlapioje sklypo žemumoje, kurią kultūrinant ir vystant rekreaciją ir kitas funkcijas, teritorija būtų sausinamas (drenuojama), iš dalis keičiant jos reljefą. Dėl šios priežasties sklype būtų galima išsaugoti tik kelis esamus beržus. Teritorijos vystymo pasiūlymuose numatoma nauja želdinių sistema, kuri sutelkiama rekreacinėje pėsčiųjų alėjoje. Čia numatoma sodinti mažalapų liepų alėja (*Tillia cordata* “Greenspire”). Taip pat šios alėjos gretimybėse numatomi ir nauji kultūriniai gėlynai (japoninė lanksva *Spiraea japonica* “Anthony waterer”) bei pavieniai svyruokliniai gluosniai (*Salix Babilonica* “Pendula”) ir ąžuolai (*Quercus robur* L.). Kitos želdinių grupės – sodinami medžiai (dekoratyviniai klevai – raudonasis klevas – *Acer rubrum* “October Glory”) numatomos pagrindinėje parkavimo aikštelėje. Jais “suminkštinama” riba tarp esamo gyvenamųjų namų kvartalo ir parkavimo aikštelės, priklausančios Kelių muziejui. Visi parinkti augalai – tinkami drėgnesnėms vietoms.

5. Kelių muziejaus pastato(ų) rodikliai:

Pastato bendrasis plotas		5503 m²	
Cokolinio a. plotas	455 m²,	2a. plotas	1898 m²
atvira ekspozicijos aikštelė - 1888 m² (į plotus neskaičiuojama),		Istorinė kelių tiesimo ekspozicija	428 m ²
Archyvas	203 m ²	Uolienu ir mineralų ekspozicija	381 m ²
Dirbtuvės	252 m ²	Gyvūnijos kampelis	104 m ²
		Įrankių ir dokumentų ekspozicija	399 m ²
		Meno kūrinių ekspozicija	467 m ²
		Pandusas į 3a.	119 m ²
1a. plotas	1829 m²	3a. Plotas	1321 m²
Administracinės pat. – biuras	138 m ²	Maketų ir stendų ekspozicija	541 m ²
Administracinės pat. – posėdžių salė	58 m ²	Mechanizmų ekspozicija	780 m ²
Administracinės pat. – WC	38 m ²		
Administracinės pat. – virtuvė	17 m ²		
Administracinės pat. – koridorius	66 m ²		
Posėdžių salė (102 vietų)	180 m ²		
Posėdžių salė – ūkinės patalpos	45 m ²	Pastato aukštis 15,30 m (1a. alt. 131,00, stogo alt. 146,3m)	
Holas	305 m ²	Pastato antžeminės dalies tūris 28735 m ³	
Lankytojų WC	62 m ²	Pastato požeminės dalies tūris 5370 m ³	
Rūbinė	66 m ²		
Apsaugos ir monitoringo pat.	28 m ²		
Koridoriai	160 m ²	Pastato ir teritorijos parametrai atitinka detaliojo plano reqlamentus.	
Bendrabutis	111 m ²		
Kavinė	309 m ²		
Pandusas į 2a.	119 m ²		